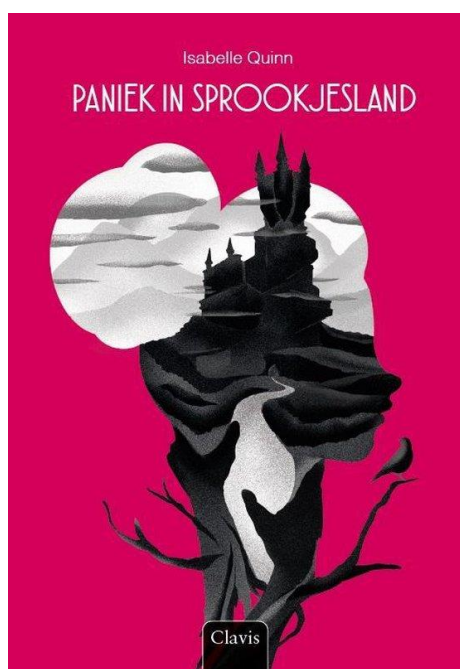

Bijlagen

Bijlage 1

Voorstelling boek

Titel: Paniek in sprookjesland

Auteur: Isabelle Quinn

Leuke weetjes over de auteur:

- geboren in Frankrijk
- verhuisd naar Nederland
- voorgaand beroep: juf
- favoriete kinderboekenschrijver en inspiratie: Roald Dahl

Uitgever: Clavis Uitgeverij (april 2020)

Doelgroep: 10 tot 12 jaar

Aantal pagina's: 189 p.

Trefwoorden: sprookjes, avontuur, verhalen, familie

Omschrijving:

Een jongen genaamd Twan, ontvangt een oud sprookjesboek van een onbekende man. Eens Twan begint met lezen, gebeuren er vreemde dingen. Twan en zijn zusje Nora belanden zelf in het sprookjesboek. In het boek komen Twan en Nora allerlei sprookjesfiguren tegen maar ze leiden elk hun eigen leven. Een heks genaamd Félicie heeft de personages uit hun eigen sprookje bevrijd. Doordat ze een eigen leven gingen leiden, veranderden de sprookjes. De oude sprookjes die wij kennen zijn in dit boek in een modern jasje gestoken. Zo heb je o.a. Sneeuwwitje dat met haar prins trouwt en bij zijn ouders intrekt, Assepoester en Rapunzel die samen gaan winkelen, Hans en Grietje die verstoppertje spelen met Roodkapje etc. Om terug te keren naar huis moet de eigenaar van het sprookjesboek, in dit geval Twan, de zin die hij las achterstevoren uitspreken. Het probleem is echter dat Twan zijn uit-zin niet meer herinnert, de enige oplossing is om naar 'het Hart' te gaan, het magische stenen Hart dat Félicie aan de sprookjeswereld had gegeven. Het bevindt zich in een grot in het Dassenbos. Bij een simpele aanraking, vertelt het de eigenaar zijn uit-zin. Het verloopt echter toch niet allemaal zo gemakkelijk. De sprookjesfiguren blijken enger te zijn dan gedacht. Dat wordt duidelijk wanneer zijn zusje Nora ontvoerd wordt.

“Lukt het Twan om zijn zusje te redden, de sprookjesfiguren te helpen en weer terug te keren naar zijn eigen wereld?” (Quinn, I.)

Bijlage 2

LESFICHE 1 (100') – (2^e graad)

DOELEN TAAL voor de AN

- Luisteren - De leerling kan een beluisterd verhaal begrijpen.
- Luisteren - De leerling kan plezier beleven aan het luisteren naar verhalen.
- Luisteren - De leerling kan mondelinge mededelingen m.b.t. concrete situaties begrijpen
- Luisteren - De leerling kan woorden in mondelinge communicatie begrijpen.
- Spreken - De leerling kan plezier beleven aan het vertellen.
- Spreken - De leerling kan vertellen over concrete gebeurtenissen.
- Spreken - De leerling kan woorden in mondelinge communicatie gebruiken.

MATERIAAL

- Het boek 'Paniek in sprookjesland' van Isabelle Quinn - Uitgeverij Clavis, 2020
- Bijlagen

BEGRIPPEN

voor de niet-AN: het toernooi, melig, antiek, vegetarisch, hypnotiseren

voor de AN: het sprookje, pikkedonker, de brief, de wereld, de heks

LESVERLOOP

1. Introductie boek

- De leerkracht introduceert het boek 'Paniek in sprookjesland'. Het boek wordt op voorhand verpakt in krantenpapier.
- De leerlingen zitten in een kring. Het boek wordt doorgegeven. De leerlingen krijgen de kans om het boek even vast te houden en te voelen.
- De leerlingen delen hun ideeën over het boek. De leerkracht begeleidt het gesprek en stelt tussendoor vragen. Het boek wordt besproken.

2. Interactief voorlezen

- De leerkracht leest hoofdstuk 1 expressief voor. De leerkracht gaat tussendoor en na het voorlezen met de leerlingen in interactie.
- De leerkracht leest hoofdstuk 2 voor. De leerkracht gaat op dezelfde manier te werk.
- Na het voorlezen van dit hoofdstuk behandelen we de volgende woorden uit de geselecteerde begrippenlijst: 'het toernooi', 'melig', 'het sprookje'

Lesfiche ANNA

3. De voorleesbingo

- De leerkracht vertelt wat er verder gebeurt in het verhaal tot hoofdstuk 6.
- De leerkracht leest hoofdstuk 6 voor. De leerlingen vertellen na en reageren.
- Elke leerling krijgt een bingo-formulier. De leerlingen lezen alle woorden. De leerkracht verklaart de geselecteerde woorden van de niet-AN en de AN én andere woorden die de ln. eventueel niet kennen.
- De leerlingen die een volledige rij (horizontaal of verticaal) hebben kunnen doorkruisen, roepen 'Bingo'.
- Om af te sluiten, herhalen we de woorden. Dit keer zijn het de leerlingen die aan het woord zijn.
- De niet-AN krijgen een bingo-formulier met enkel de woorden. Het bingo-formulier bevat moeilijkere woorden.
- De AN krijgen een aangepast bingo-formulier waarin elk woord geïllustreerd is. Het bingo-formulier bestaat uit simpele woorden.

Adaptatie voor de AN

- *Doelen.* Voor de AN zijn er andere doelen geselecteerd. In deze les werken we voornamelijk aan de receptieve vaardigheden: het beluisteren van het verhaal en het begrijpen van de woorden die hen mondeling worden aangeboden.
- *Zinvolle begrippen.* De begrippen zijn geselecteerd a.h.v. de selectiecriteria. De begrippen worden beperkt tot degene die de AN het vaakst zal horen en zelf gebruiken, alleen de meeste elementaire woorden worden aangebracht.
- *Aangepaste opdrachten.* De voorleesbingo laat gemakkelijk toe om te werken aan woordenschatverwerving voor zowel de AN als de niet-AN. Doordat er voor de AN andere zinvolle begrippen geselecteerd worden, verschillen de bingo-formulieren.
- *De thuistaal van de AN functioneel inzetten.* De leerling heeft een computer waarbij ze de betekenis van Nederlandse woorden in hun thuistaal kan opzoeken m.b.v. een vertalingsprogramma.
- *Rijk taalaanbod.* Het prentenboek wordt expressief voorgelezen, de doelwoorden uitdrukkelijk herhaald en de prenten gebruikt om de betekenis te verduidelijken.
- *Minimeesters en -juffen.* Enkele taalsterke leerlingen werken samen met de AN, de leerkracht observeert en begeleidt dit groepje gedurende de les.

Bijlage 2.1

Introductie boek

- Het boek is verpakt in krantenpapier.

Mogelijke vraagstelling:

- *Hoe voelt het boek aan?*
- *Zou het een dun of een dik boek zijn?*
- *Uit hoeveel pagina's zou het boek bestaan, denk je?*
- *Welke kleur zou de kaft hebben?*
- *Wat zou de titel kunnen zijn?*
- *Waar wil je dat het boek over gaat?*
- *Is er een auteur die je verkiest?*
- ...

- Het boek wordt uitgekapt, leerlingen aanschouwen het boek.

Mogelijke vraagstelling:

- *Ziet het boek eruit zoals je had verwacht?*
- *Wat is de titel van het boek? (een leerling leest de titel)*
- *De titel geeft ons al wat meer informatie. Waar zou het boek over kunnen gaan?*
- *Wie is de auteur?*
- *Ken je andere boeken van deze schrijver?*
- *Waarom zou de auteur voor deze titel hebben gekozen?*
- *Welke kleur heeft de kaft van het boek?*
- *Waarom zou de auteur voor deze kleur hebben gekozen?*
- *Wat zie je op de afbeelding? Beschrijf het eens.*
- *Een leerling leest de achterkant van het boek. De leerlingen reageren hierop.*
- *Wat zou het vervolg kunnen zijn?*
- ...

Lesfiche ANNA

Bijlage 2.2

Interactief voorlezen

1. Hoofdstuk 1: 'Mijn zombie' blz. 9 – 11

Korte samenvatting: Na het basketbaltoernooi, ontmoet Twan met zijn vriend een vreemde man. Een spierenberg met een grijze baard, hij knippert niet eens en staart Twan aan. De man kent Twan zijn naam en geeft hem een boek, het sprookjesboek. Van zodra hij het boek loslaat, lijkt de man ontwaakt te zijn. Twan en Jamie bladeren doorheen het boek, ze begrijpen er niets van. Ze overwegen om de politie te bellen.

De te behandelen begrippen: 'het toernooi', 'melig', 'het sprookje'

- Tijdens het voorlezen toont de leerkracht de afbeelding (*Zie bijlage 2.2.1*) dat bij dit hoofdstuk ter ondersteuning zal dienen.
- De leerlingen krijgen eerst de kans om het verhaal na te vertellen, vervolgens gaan we er steeds dieper op in.

Mogelijke vraagstelling:

- *We gaan eens beginnen bij het begin. Hoe begint het verhaal?*
- *Wat vond je in dit hoofdstuk leuk/minder leuk?*
- *Wat zie je op de afbeelding?*
- *Hoe voelt Twan zich na het toernooi, wie weet dat nog?*
- *Hij voelt zich melig. Wat wil dat zeggen?*
- *Hoe voelt hij zich bij de ontmoeting met de man? Zo niet, hoe dan wel?*
- *Waarom zou de man zich zo vreemd gedragen?*
- *Hoe zou jij je voelen in zo een situatie?*
- *Hoe zou jij je gedragen in zo een situatie? Wat zou je doen?*
- *Wie kan mij eens uitleggen waarom dit hoofdstuk 'Mijn 'zombie' noemt?*
- *Wat kreeg Twan nu precies van de man?*
- *Waarom denk je dat Twan plots een sprookjesboek krijgt?*
- *Zou jij in zo een situatie naar de politie bellen? Waarom wel/niet?*
- *Hoe denken jullie dat het boek verder zal gaan?*

2. Hoofdstuk 2: 'Hoe Nora en ik de kortste weg naar het bos vonden' blz. 12 – 16

Korte samenvatting: Twan komt naar huis en vertelt het gebeurde aan zijn ouders. Zijn zusje Nora vindt dit helemaal geweldig en vraagt aan Twan om voor te lezen uit het sprookjesboek. Twan begint met het sprookje van Hans en Grietje. Tijdens het lezen, gebeurt er iets. Het is pikkedonker. Het boek begint te gloeien, het is superheet, het begint rond Twan en Nora te draaien. Ze belanden in een tornado van letters en de stank van oud papier. Ze horen een uil roepen.

De te behandelen begrippen: 'pikkedonker', 'antiek'

- Tijdens het voorlezen toont de leerkracht de afbeelding (*Zie bijlage 2.2.1 afbeelding 2*) dat bij dit hoofdstuk ter ondersteuning zal dienen.
- Het is weer hetzelfde principe. De leerkracht leest voor, nadien krijgen de leerlingen de kans om na te vertellen, tenslotte gaan we er steeds dieper op in.

Mogelijke vraagstelling:

- *Heeft Twan de politie gebeld? Wat heeft hij gedaan?*
- *Hoe reageerden zijn ouders hierop?*
- *Hoe reageerde zij zusje Nora?*
- *Wat vindt Twan van zijn zusje Nora? Hoe beschrijft hij haar?*
- *Wie heeft er in de klas nog een zus? Ga je akkoord met hoe Twan denkt? Waarom wel/niet?*
- *Wat gingen Twan en Nora doen?*
- *Wat gebeurt er precies met het boek?*
- *Waar denk je dat Twan en Nora zich bevinden? Waarom?*
- *Wat gaat er verder nog gebeuren, denk je?*

Bijlage 2.2.1

Bijlage 2.3

De voorleesbingo

- De leerkracht vertelt de leerlingen wat er verder gebeurt tot aan hoofdstuk 6. Twan en Nora ontmoeten namelijk twee griezels onderweg: de boze wolf en de heks. De leerlingen delen hun bedenkingen over de nieuwe personages en vertellen hoe zij zich zouden gedragen in zo een situatie.
- De leerkracht leest hoofdstuk 6 voor. De leerlingen krijgen de kans om het verhaal na te vertellen en te reageren. De leerkracht legt de opdracht uit. Elke leerling krijgt een bingo-formulier. De leerlingen krijgen even de kans om alle woorden te lezen. De leerkracht overloopt de geselecteerde woorden van de niet-AN en de AN. De leerkracht verklaart de woorden.
- Nadien leest de leerkracht hoofdstuk 6 opnieuw. De leerlingen luisteren zeer aandachtig en spelen bingo. Meerdere kinderen kunnen uiteraard bingo hebben.

Hoofdstuk 6: 'Félicie Cachou' blz. 30 – 33

Korte samenvatting: In dit hoofdstuk komen Twan en Nora bij het huis van Sneeuwwitje. Ze leren Ludo (één van de dwergen) kennen. Hij verwelkomt ze thuis. Ludo vertelt hun het hele verhaal achter het sprookjesboek.

De te behandelen begrippen: 'de brief', 'de wereld', 'de heks', 'vegetarisch', 'hypnotiseren'

Bijlage 2.3.1

a) Bingo-formulieren voor de niet-AN:

de haard	vegetarisch	dol van geluk
het gedrocht	hypnotiseren	de sperzieboon
het detail	de samenvatting	zich druk maken over

de samenvatting	het mysterie	zich druk maken over
de badkamer	hypnotiseren	het slaapverhaal
het gedrocht	de haard	de luidsprekers

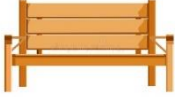

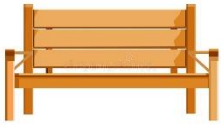

de sperzieboon	de personages	de houtblokken
hypnotiseren	het detail	de dwergen
zich druk maken over	de kleinkinderen	de samenvatting

Lesfiche ANNA

het bezoek	de personages	absurd
een miljoen	de eigenaar	de kasten
vanillehandcrème	de kleinkinderen	de bloemkool

strompelen	de personages	het lievelingsboek
een miljoen	de zombie	de sporttas
vanillehandcrème	bevrijden	een spierenberg

b) Bingo-formulieren voor de AN

<p>De deur</p> 	<p>Het licht</p> 	<p>Het bankje</p>
<p>De brief</p> 	<p>De vrouw</p> 	<p>De dochter</p>
<p>Een handje geven</p> 	<p>De wereld</p> 	<p>De man</p>
<p>De deur</p> 	<p>Het licht</p> 	<p>Het bankje</p>
<p>De brief</p> 	<p>De heks</p> 	<p>De dochter</p>
<p>Een handje geven</p> 	<p>De wereld</p> 	<p>De man</p>

Lesfiche ANNA

<p>De heks</p> 	<p>De brief</p> 	<p>De deur</p>
<p>De man</p> 	<p>Het bankje</p> 	<p>De dochter</p>
<p>Een handje geven</p> 	<p>De wereld</p> 	<p>De brief</p>

<p>Het licht</p> 	<p>De heks</p> 	<p>Een handje geven</p>
<p>De man</p> 	<p>Het bankje</p> 	<p>De wereld</p>
<p>De deur</p> 	<p>De dochter</p> 	<p>De brief</p>

Bijlage 3

LESFICHE 2 (100') - (2^e graad)

DOELEN TAAL voor de AN

Luisteren – Mondelinge instructies begrijpen.

Lezen – De lln. kan woorden in schriftelijke communicatie begrijpen.

Lezen – De lln. kan plezier beleven aan het lezen van teksten/verhalen.

Gesprekken voeren – De lln. kan vragen begrijpen en beantwoorden i.v.m. concrete situaties.

Spreeken – Woorden in mondelinge communicatie gebruiken.

MATERIAAL

Boek 'Paniek in sprookjesland' van Isabelle Quinn - Uitgeverij Clavis, 2020

Hoofdstuk 8: 'Sneeuwwitjes drama' blz. 39 – 42

Hoofdstuk 10: 'Die rotfluit' blz. 47 – 50

BEGRIPPEN

voor de niet-AN: de mijnen, hygiënisch, iets 'spuugzat' zijn, een startschot

voor de AN: de mijnen, giftig, een maillot, een fluit, een capuchon

LESVERLOOP

1. De stellingenspel

- De stellingenspel dient ter herhaling van de hoofdstukken die we de vorige keer hebben behandeld.
- De leerkracht leest een stelling voor over de reeds behandelde hoofdstukken.
- De leerlingen gaan aan de ene kant van de klas staan voor 'akkoord', aan de andere kant voor 'niet akkoord'. De leerlingen verwoorden waarom en krijgen de kans om hun redenering te beargumenteren.

2. Het vragenspel van Chambers

- Elke leerling krijgt een kaartje uit het vragenspel van Chambers.
- De lln. krijgen even de tijd om na te denken over de vraag dat op het kaartje staat. Vervolgens komt elke leerling aan het woord. We bespreken dit samen.
- Voor de AN: simpele vragen
- Voor de niet-AN: complexere vragen

3. De tekstpuzzel

- De leerlingen worden verdeeld in groepjes. Elk groepje krijgt een envelop met een aantal strookjes. Dit is afhankelijk van de klas en het aantal leerlingen.

Lesfiche ANNA

- De enveloppen 1 – 5 volgen elkaar op. Ze staan in de volgorde van het verhaal.
- De leerlingen lezen de strookjes en vertellen hetgeen ze hebben gelezen na.
- De leerlingen proberen de strookjes in de juiste volgorde te leggen.
- Als dit gelukt is, bespreken ze de vetgedrukte woord(en) die terug te vinden zijn op de strookjes. Ze overleggen met elkaar en denken na over wat het woord zou kunnen betekenen.
- Wanneer alle groepjes hiermee klaar zijn, overlopen we elk groepje in de juiste volgorde (envelop 1 – 5), op die manier ontdekken we steeds een klein vervolg van het verhaal.

- Begrippen niet-AN: bespreken we mondeling.
- Begrippen AN: bespreken we mondeling a.h.v. de prenten.

Adaptatie voor de AN

Doelen. Voor de AN zijn er andere doelen geselecteerd. Het lezen, het voeren van gesprekken en het spreken staan in deze les centraal.

Zinvolle begrippen. De begrippen zijn geselecteerd a.h.v. de selectiecriteria. De begrippen worden beperkt tot degene die de AN het vaakst zal horen en zelf gebruiken, alleen de meeste elementaire woorden worden aangebracht. Tijdens de verklaring van deze woorden, gebruikt de leerkracht een PowerPoint met afbeeldingen ter ondersteuning.

Aangepaste opdrachten. De leerkracht zorgt ervoor dat de AN-leerling een strookje waarvan de tekst eenvoudiger, korter en duidelijk gestructureerd is. Ook bij het vragenspel krijgt de AN-leerling een kortere en minder complexe vraag.

De thuistaal van de AN functioneel inzetten. De leerling heeft een computer waarbij ze de betekenis van Nederlandse woorden in hun thuistaal kan opzoeken m.b.v. een vertalingsprogramma.

Rijk taalaanbod. De betekenis van de doelwoorden wordt uitdrukkelijk herhaald. De leerkracht maakt gebruik van prenten om de betekenis te verduidelijken. Tijdens de oefeningen gaat de leerkracht telkens langs bij de AN-leerling voor het bieden van bijkomende uitleg. De leerkracht denkt bewust na over het eigen taalgebruik. De leerkracht spreekt nadrukkelijk en geeft korte stapsgewijze instructies.

Minimeesters en -juffen. Enkele taalsterke leerlingen werken samen met de AN. Deze leerlingen helpen de AN-leerling tijdens het uitvoeren van de opdracht. De leerkracht observeert en begeleidt de samenwerking tijdens de les.

Lesfiche ANNA

Bijlage 3.1

Het stellingenspel

- We frissen de voorgaande hoofdstukken van het verhaal even op. Dit is belangrijk omdat we deze les gaan werken rond het vervolg van het verhaal.
- De leerkracht gebruikt een PowerPoint voor het stellingenspel.

De PowerPoint ziet er als volgt uit:

1. Nora en Twan zijn twee vrienden.

WAAR ONWAAR

 of

2. Twan kreeg het sprookjesboek van zijn vriend Jamie.

WAAR ONWAAR

 of

3. De titel van het sprookjesboek is 'De grote sprookjesboek'.

WAAR ONWAAR

 of

4. De eerste griezel die Twan en Nora tegenkomen is de wolf.

WAAR ONWAAR

 of

5. De heks Félicie Cachou was lelijk en niet aardig. Ze stonk. Ze veranderde alle sprookjesfiguren in slechteriken.

WAAR ONWAAR

 of

Lesfiche ANNA

6. Als je vegetarisch bent, eet je geen groenten.

WAAR

of

ONWAAR

7. Een sprookje is een bedacht verhaal.

WAAR

of

ONWAAR

8. De heks Félicie besloot alle sprookjesfiguren te bevrijden uit hun eigen sprookje.

WAAR

of

ONWAAR

9. Het sprookjesboek kiest op een dag zelf een nieuwe Boekmeester, iemand met een Heldenziel.

WAAR

of

ONWAAR

10. Na enkele griezels, komen Twan en Nora in het huis van Sneeuwitje terecht.

WAAR

of

ONWAAR

11. De dwerg die Twan en Nora helpt, heet 'Ludo'.

WAAR

of

ONWAAR

12. Om uit het sprookjesboek te komen, moet je de zin die je uit het boek hebt voorgelezen achterstevoren uitspreken. Dat is je uit-zin.

WAAR

of

ONWAAR

13. Als je de uit-zin niet meer weet, kan je dit vragen aan Het Hart. Het is een magische steen in het grot in het Dassenbos die Félicie aan de sprookjeswereld heeft gegeven.

WAAR

of

ONWAAR

Bijlage 3.2

Het vragenspel van Chambers

a) Vragenkaartjes voor de niet-AN

Met wie uit het verhaal zou jij graag bevriend zijn?	Waar speelt het verhaal zich af? Op 1 plek of op verschillende plekken?	Welk personage zou jij zeker niet willen zijn?
Zou jij op de plaats van dit verhaal willen leven?	Wat vind je het belangrijkste aan dit verhaal om te vertellen?	Ken je mensen die het verhaal heel mooi zouden vinden? Wie zou het ook moeten lezen?
Als de schrijver je zou vragen wat er anders of beter zou kunnen, wat zou je dan zeggen?	Is er een stuk in de tekst dat je mooi vindt? Welke stuk is dat en waarom?	Kun je een stuk uit het verhaal noemen dat het meest lijkt op het echte leven?
Zag je het voor je ogen gebeuren? Kun je een stuk noemen?	Als jij dit geschreven had, wat had je anders of beter gedaan?	Hoe denk je dat de schrijver op het idee voor dit verhaal is gekomen?
Wat vind jij het belangrijkste wat gebeurde in het verhaal?	Herken je iets in dit verhaal uit andere boeken of verhalen?	Zou jij in de tijd van dit verhaal willen leven?

b) Vragenkaartjes voor de AN

Wat vind je van de kaft van het boek?	Wat vind je niet leuk?	Wat vind je leuk?
Welke persoon in het boek vind jij aardig? Waarom?	Welk personage boeit jou het meest?	Welk plaatje sprak jou het meest aan?
Welk cijfer zou je dit boek geven? Waarom dit cijfer?	Is er een speciale plek waar je graag leest?	Kun je een spannend stuk noemen? Zo ja, welk stuk?

Bijlage 3.3

a) De strookjes

Ik heb geen idee wat je van Sneeuwwitje weet. Maar één ding moet je snappen: er zijn verschillende versies van het verhaal. Disneys film is er bijvoorbeeld een van. Als je die hebt gezien, vergeet hem dan. Dat is niet de echte. De versie in *De mooiste sprookjes* is veel ouder en een stuk griezeliger. Hier komt ie dus.

Aan de ene kant heb je Sneeuwwitje, mooi en lief. Aan de andere kant heb je haar stiefmoeder, de koningin. Het jaloerse kreng. Die kan er totaal niet tegen dat Sneeuwwitje knapper is dan zij. (Dat heeft ze van haar pratende toverspiegel gehoord.)

Dus laat de koningin een jager komen en roept: 'Hier heb je geld. Breng die rotmeid naar het bos en vermoord haar.' De man zegt: 'Geen probleem.' Maar in het bos valt Sneeuwwitje op haar knieën. 'Alstublieft, meneer! Ik ben zo aardig! Dood me niet!' Zijn hart smelt en hij laat haar ontsnappen.

Zij, hup, naar de zeven dwergen toe. 'Hoi, ik ben Sneeuwwitje. Mag ik hier wonen?' 'Oké', roepen de dwergen. Het is perfect. Zij gaan 's ochtends naar hun werk in **de mijnen** en Sneeuwwitje houdt thuis de boel netjes. Ze bakt taartjes en koekjes ... Iedereen blij.

Behalve het kreng in het kasteel dan. Want die spiegel heeft ondertussen geklikt dat Sneeuwwitje nog hartstikke levend is. De koningin rukt zich van woede half de haren uit haar kop. 'Dan los ik het probleem zelf wel op!'

Ze verkleedt zich, holt naar het bos en vermoordt Sneeuwwitje. Die avond komen de dwergen thuis, zien haar liggen en brengen haar weer tot leven. Zo gaat het echt. Tot twee keer toe.

Pas de derde keer, met een **giftige** appel, is het echt raak. (Ik weet het, het slaat nergens op. Dat dacht meneer Disney vast ook, want in zijn film wordt ze maar één keer vermoord. Dat is toch zat! En, ja, ik heb die film gezien. Met Nora. Ik kon geen nee zeggen. Niet lachen.)

Maar de derde keer blijft Sneeuwwitje dus dood. De dwergen zijn natuurlijk heel verdrietig. Zo erg zelfs dat ze beslissen om haar niet te begraven. (Lekker **hygiënisch!**) Ze regelen een glazen kist en leggen haar erin.

Lesfiche ANNA

Er komt een prins in een pofbroek en **een maillot** langs op zijn paard. 'O! Wat is ze mooi! Mag ik haar hebben?' En de dwergen roepen: 'Oké!' (Die vinden echt alles best!) De bedienden van de prins tillen de kist op. Een van die gasten struikelt, Sneeuwwitje ploft op de grond, kotst de appel uit en doet haar ogen open. Ze leeft! Weer! Het is een wonder!

Iedereen zingt, groot feest... Dat is dus hoe het sprookje afliep. Maar toen kwam Félicie Cachou. Hocus, pocus... Ze toverde het rode stenen Hart en het hele land begon zijn eigen leven te leiden. En nu komt het: 'Sneeuwwitje - Deel 2'.

Sneeuwwitje trouwde met haar prins en trok bij zijn ouders in. (Die had niet eens zijn eigen kasteel!) De dwergen misten haar wel, maar ze hadden het leuk samen. En Félicie kwam vaak op bezoek.

Ze hielp hen zelfs om een eigen naam te kiezen. (In het sprookje heetten ze alleen 'dwerfen'. Zo kun je natuurlijk niet door het leven gaan.) Maar ze leefden niet lang en gelukkig want in het kasteel ging het fout.

Dat kwam door Sneeuwwitje. Die was niet helemaal oké meer. Moet je je eens voorstellen... In totaal was ze drie keer uit de dood teruggekomen. Dat is niet gezond.

Dat doet natuurlijk rare dingen met je hoofd. Ze wist het zeker, haar stiefmoeder ging haar weer vergiften. Of haar dodelijke ziektes geven. Ze voelde ze zelfs al constant opkomen. Ze vertrouwde niks en niemand meer.

En iedere nacht werd ze gillend wakker van de nachtmerries. Dus haar prins ook. Dikke wallen onder zijn ogen. Op een dag werd hij het **spuugzat** en sprong hij op zijn paard. *Doei!* Sneeuwwitje was daarna klaar met het kasteel. 'Niemand hier houdt van mij.

Ik wil terug naar mijn lieve dwergen!' Haar schoonouders hielpen haar persoonlijk (en fluitend) met pakken. Ze zat nog maar net in de koets of er hingen al feestvlaggetjes aan de toren. Zo opgelucht was iedereen.

Toen de dwergen Sneeuwwitje zagen aankomen, waren ze superblij. Ze hadden haar terug. Het wordt weer gezellig, dachten ze. Mooi niet. Ze strompelde naar binnen, jankte 'Ik voel me zo slecht!', plofte op een bed en kwam er zowat nooit meer uit.

Lesfiche ANNA

Ik dacht dat ik nooit in slaap zou vallen. Eén, Sneeuw in de kamer ernaast praatte in haar slaap. Twee, Ludo aan de andere kant snurkte keihard. Drie, ik lag in een dwergbedje. Mijn benen staken uit. Ik moest mijn broek en sokken weer aantrekken om het niet koud te krijgen.

En dan het ergste: alles wat er gebeurd was sinds de zombie, tolde als een gek door mijn hoofd. Ik voelde me net een discolamp. In het donker hoorde ik Nora rustig ademen.

Ik vroeg me af of ze morgen weer helemaal de oude zou zijn. Ik stak mijn hand uit en vond haar arm. Daar werd ik een beetje rustiger van. Eerst wist ik zeker dat ik droomde. Er was muziek. **Een fluit.** Het was mooi en spannend tegelijk.

De melodie riep me. Het is oké, dacht ik, ga maar. Het is toch maar een droom. Dus stapte ik uit bed en liep de slaapkamer uit. De voordeur stond wijd open. Ik volgde de muziek naar buiten. Door het tuintje, het bos in.

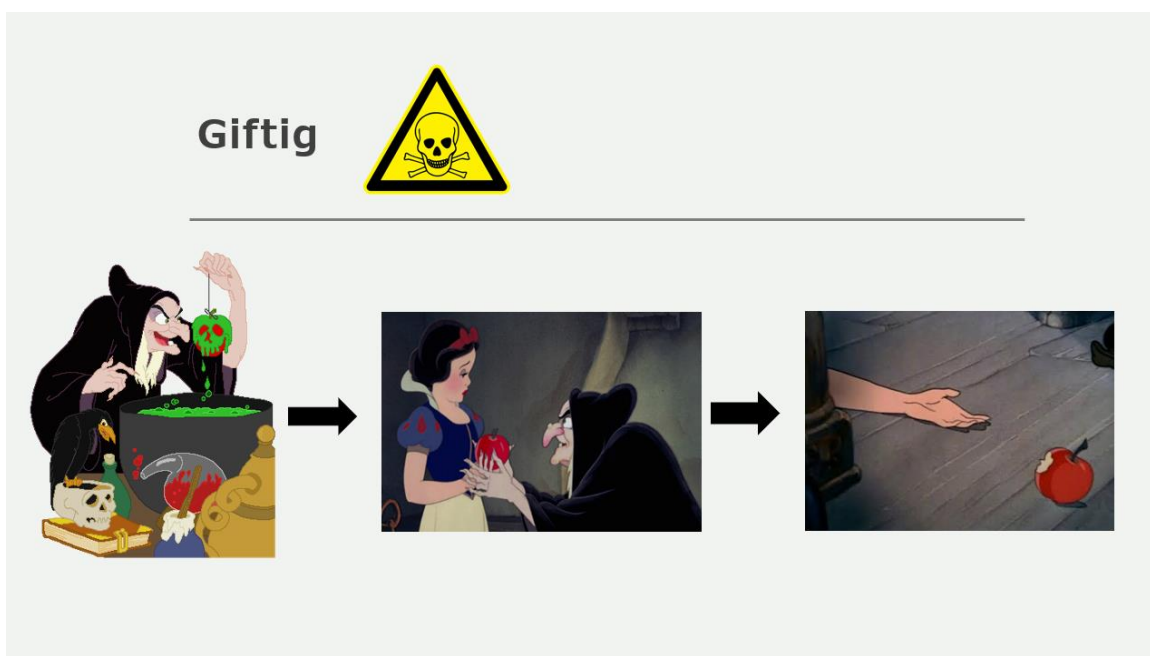
De maan scheen prachtig tussen de bomen. Ik was heel rustig. Gelukkig zelfs. Een eindje voor me liep Nora met Lili in haar hand. Ze volgde de fluit ook. Ik hoefde haar niet in te halen. Het was prima zo. *Geen haast.*

Ik sloot mijn ogen, want die had ik niet nodig. De muziek leidde mij. Ze werd steeds luider. Ik was er bijna. En ineens... Stilte. Toen een gil. Ik schrok wakker. Niet in bed. Ik was echt in het bos. De tweede gil was net **een startschot.**

Nora! Ik dacht niet na. Ik begon te rennen. Ze krijste en krijste. Het voelde alsof iemand me van binnen uitwong. Ik zag haar tussen de bomen. Spartelend onder de arm van een man met **een capuchon.** Achter hen stond een paard. Ik sprong over een boomstam.

'Laat mijn zus los!' Mijn keel brandde. Eén tel keek de man mijn kant op, toen holde hij naar zijn paard. Nora schopte, sloeg en beet. Ik hoorde hem vloeken. Als een zak oude kleren gooide hij haar over zijn zadel en steeg op.

b) Prenten (begrippen AN – vervolg PowerPoint)

Een maillot

Een fluit

-

Fluiten

Een capuchon

Bijlage 4

LESFICHE 3 (100') – (2^e graad)

DOELEN TAAL voor de AN

- Luisteren - De leerling kan een beluisterd verhaal begrijpen.
- Luisteren - De leerling kan plezier beleven aan het luisteren naar verhalen.
- Lezen - De leerling beleeft plezier aan het lezen van teksten/verhalen.
- Spreeken - De leerling kan plezier beleven aan het vertellen.
- Spreeken - De leerling kan de klanken uitspreken.
- Spreeken - De leerling kan woorden in mondelinge communicatie gebruiken.

MATERIAAL

- Computer/Tablets
- Bijlagen

BEGRIPPEN

voor de niet-AN: het refrein, een snars, iets op een prik kennen, tevens

voor de AN: een puzzel, het refrein, zingen, de songtekst

LESVERLOOP

2. Ra ra ra, welk sprookje is het?

- De leerkracht toont telkens m.b.v. een PowerPoint presentatie een aantal puzzelstukjes. Deze puzzelstukjes kenmerken het sprookje.
- De leerlingen proberen het sprookje te raden en verklaren duidelijk waarom.
- Wie als eerste het sprookje weet te raden, mag dat sprookje uit het sprookjeslied zingen (zie puntje 2).
- Als de lln. het sprookje geraden hebben, toont de leerkracht de volledige puzzel. We bespreken het sprookje klassikaal.
 - *Wat gebeurt er in dit sprookje? Waar gaat het over?*
 - *Wie zijn de hoofdpersonages?*
 - *Hoe denk jij over dit sprookje? Leuk/niet leuk? Waarom?*

2. Het grote sprookjeslied

- De leerkracht zingt het grote sprookjeslied eerst alleen voor. De leerlingen luisteren aandachtig. We bespreken het sprookjeslied.
 - *Waar gaat het sprookjeslied over?*
 - *Welke personages uit de sprookjes zingen mee in dit lied?*

Lesfiche ANNA

- Alle leerlingen krijgen een kopie van de songtekst. We bespreken de opbouw van het lied en de moeilijke en geselecteerde begrippen. Alle leerlingen krijgen zo dadelijk een rol, dat stukje gaan ze inoefenen waarna we het lied samen gaan zingen.
→ *Welke rollen komen er aan bod ? (verteller, sneeuwwitje, ...).*
- Tijdens het raadsel, is er aan een aantal leerlingen al een sprookje toegewezen. De leerkracht verdeelt de overige leerlingen. De leerkracht heeft de rol van de verteller. We verkrijgen 7 groepjes aangezien 7 personages in het lied meezingen.
- De leerlingen mogen zelf de strofen onderverdelen.
- Voor de AN: korte, simpele strofen
- Voor de niet-AN: langere, complexere strofen

Adaptatie voor de AN

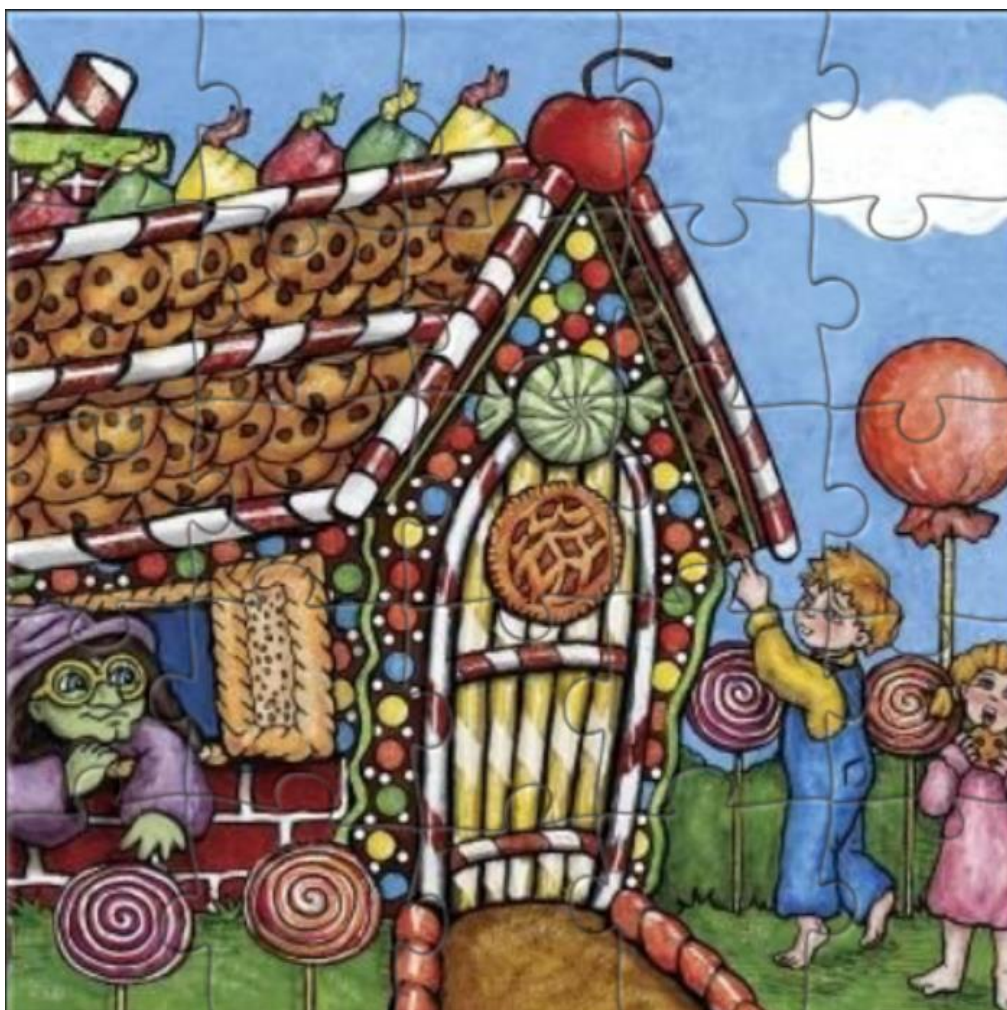
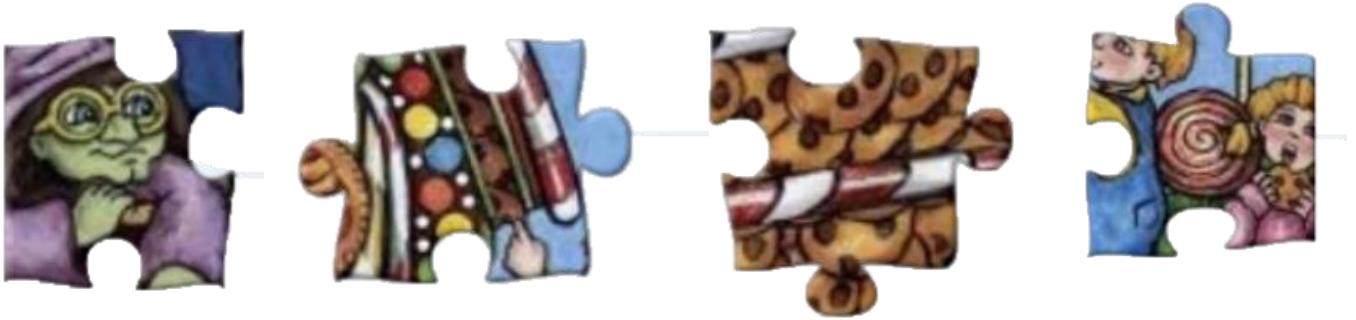
- *Doelen.* Voor de AN zijn er andere doelen geselecteerd. In deze les komen verschillende taaldomeinen aan bod: luisteren, lezen en spreken.
- *Zinvolle begrippen.* De begrippen zijn geselecteerd a.h.v. de selectiecriteria. De begrippen worden beperkt tot degene die de AN het vaakst zal horen en zelf gebruiken, alleen de meeste elementaire woorden worden aangebracht.
- *Aangepaste opdrachten.* De strofen in het lied worden door de leerlingen zelf verdeeld. De leerkracht gaat wel langs en zorgt ervoor dat de AN kortere en gemakkelijkere strofen krijgen.
- *De thuistaal van de AN functioneel inzetten.* De leerling heeft een computer waarbij ze de betekenis van Nederlandse woorden in hun thuistaal kan opzoeken m.b.v. een vertalingsprogramma.
- *Rijk taalaanbod.* De doelwoorden worden uitdrukkelijk herhaald en aangewezen (het refrein, een puzzel, de songtekst, zingen). De verschillende sprookjes worden getoond a.h.v. de puzzels om de betekenis te verduidelijken. De verschillende rollen in de songtekst zijn aangevuld met illustraties (de juf als verteller/de klas samen/de aparte rollen)

Lesfiche ANNA

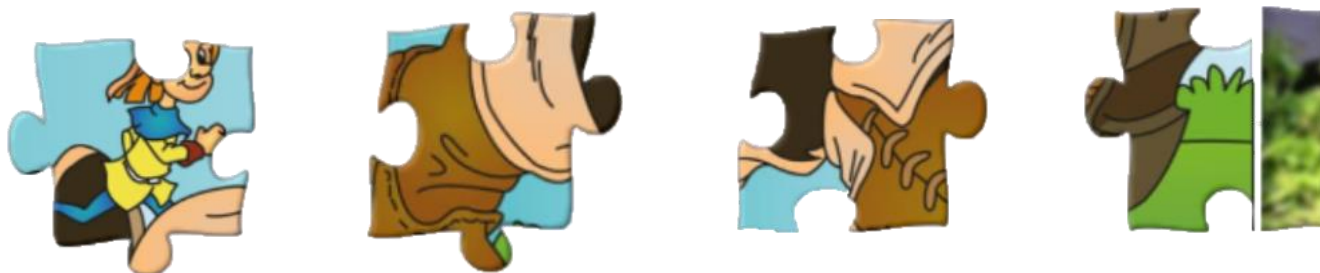
Bijlage 4.1

De PowerPoint bevat de volgende illustraties:

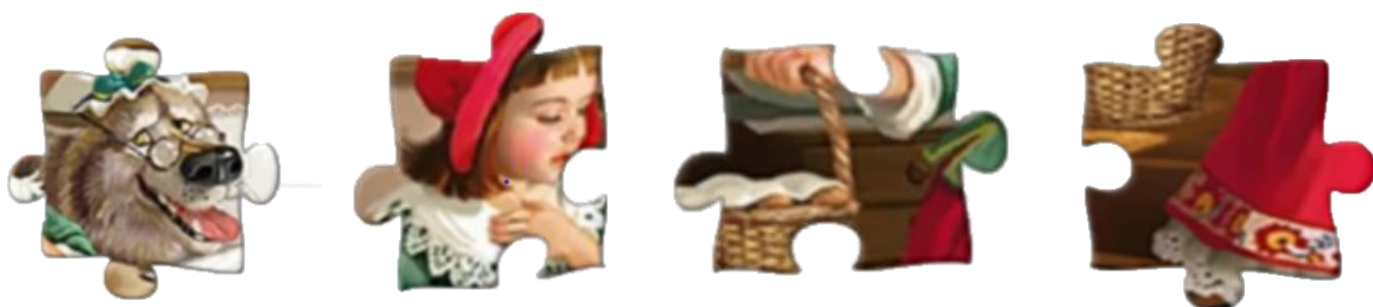
1. Hans en Grietje

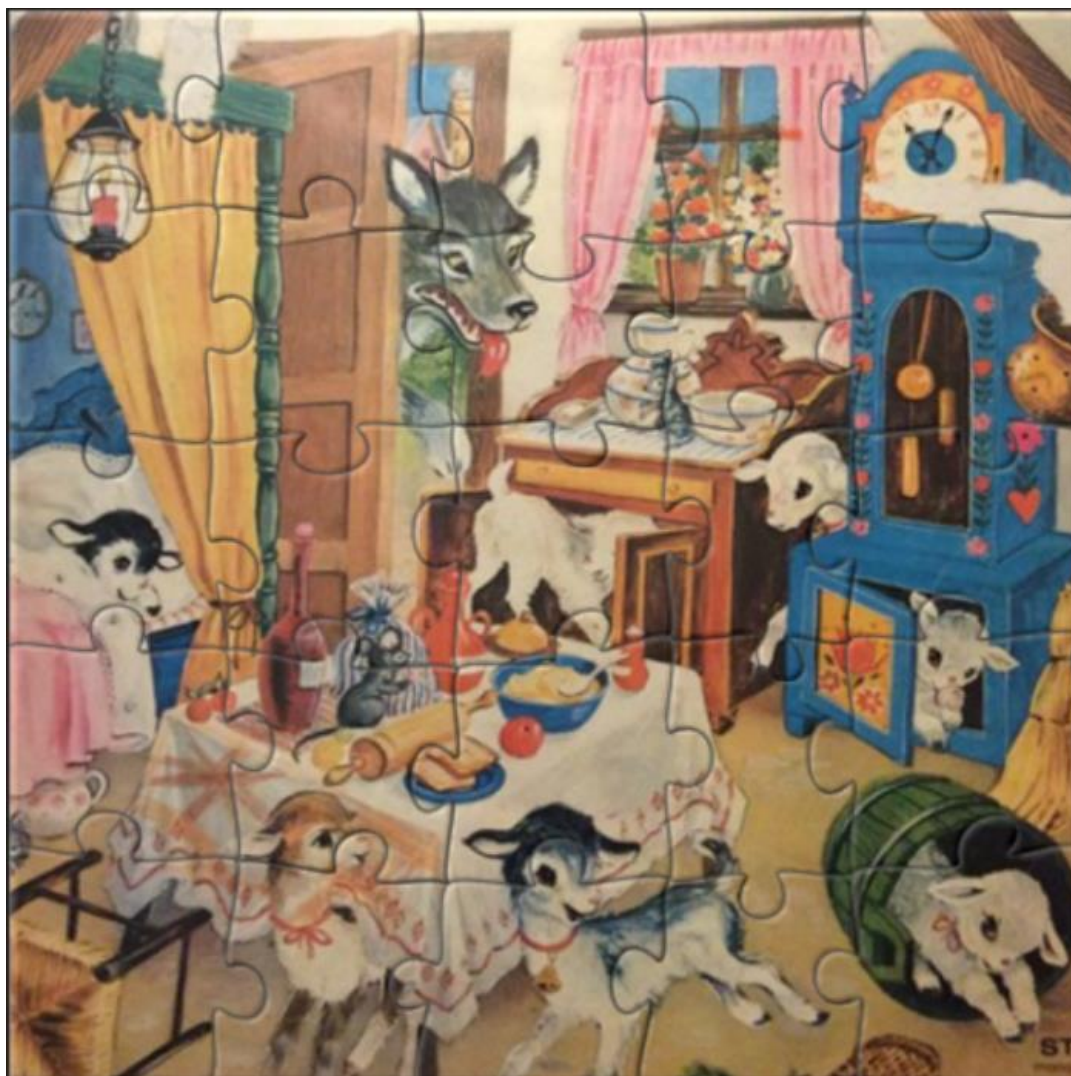
2. Klein Duimpje

3. Roodkapje

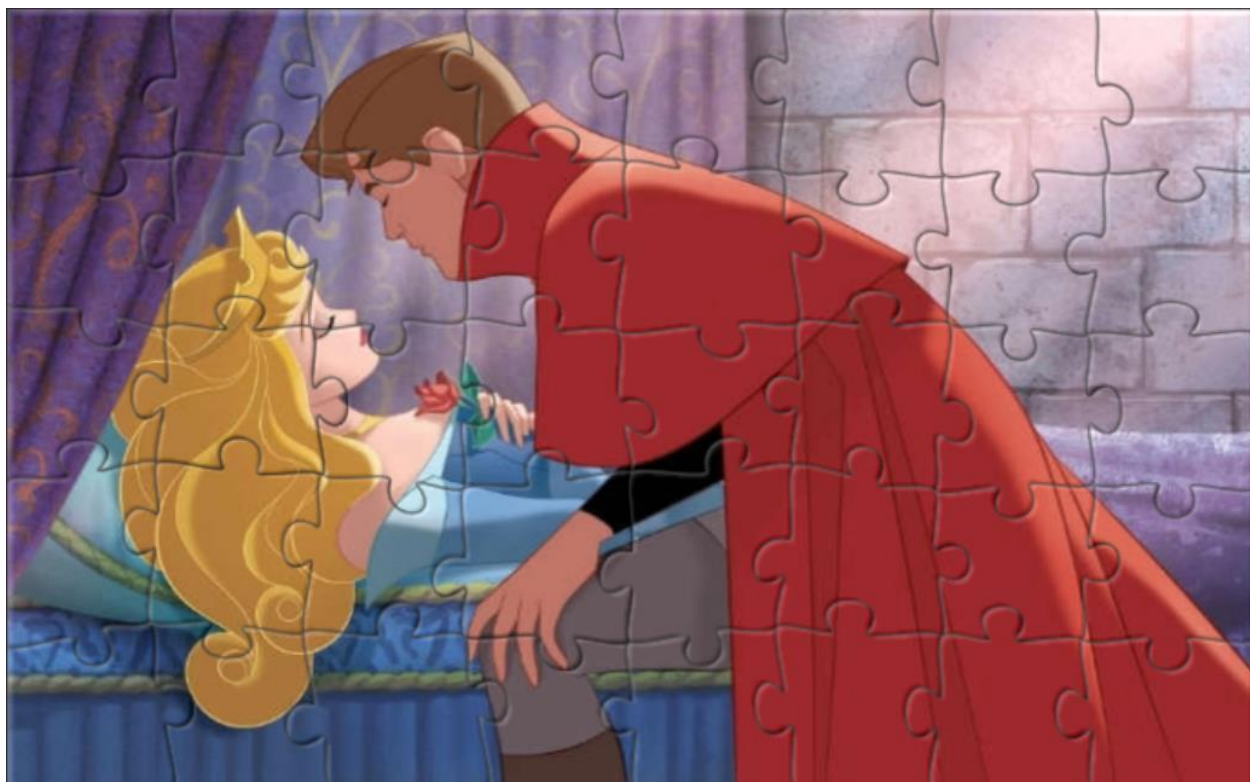
4. De wolf en de zeven geitjes

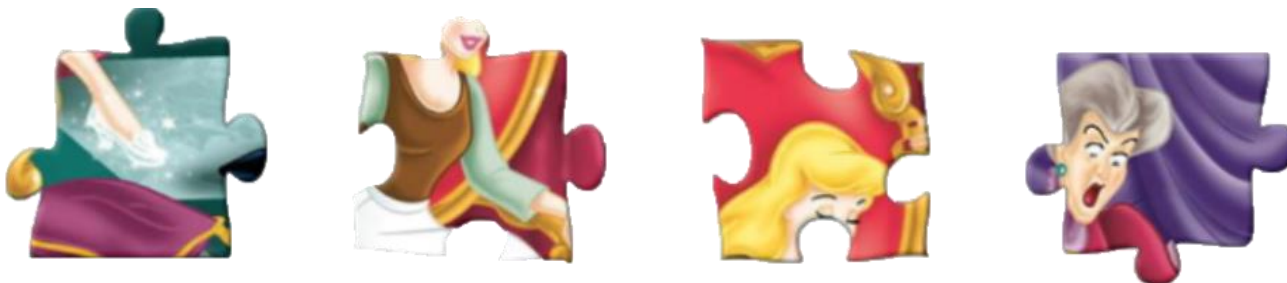
5. Sneeuwitje

6. Doornroosje

7. Assepoester

Lesfiche ANNA

Bijlage 4.2

Corrie, Bonnie St Claire, Sandy, Alexander Curly, Willem Duyn, Nico Haak -
Het Grote Sprookjeslied

DE VERTELLER:

Ik weet een oud kasteel te staan - maar 'k zeg aan niemand wáár,
daar komen midden in de nacht - de sprookjes bij elkaar.
Kabouter Kees staat bij het hek - **hij kent ze op een prik**,
geen mens mag daar naar binnen gaan - nou ja... behalve ik.

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit een snars.

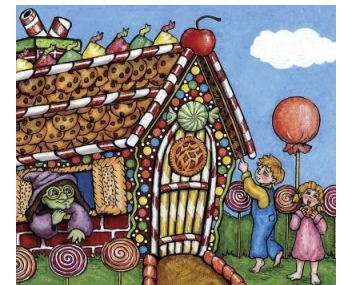
DE VERTELLER

Hé jongens, stop eens even. Zó komen we er nooit uit.
Ieder op zijn beurt, eerst Hans en dan Grietje.

HANS EN GRIETJE (SPROOKJE NR. 1):

[Hans] Toen ik al m'n kruimels strooide wist ik heus wel wat ik deed
[Grietje] want een kind van onze leeftijd weet wel wat een vogel eet.
[Samen] Morgen zou ik 't koekhuis vinden - stond in 't sprookjesboek vermeld,
[Grietje] hij had dus geen brood meer nodig.
[Allemaal samen] Dat wordt er niet bij verteld!

DE VERTELLER

Zo, nú klein Duimpje dan. Je staat zo te dringen.

KLEIN DUIMPJE (SPROOKJE NR. 2):

Het idee om iets te strooien dat keek Hans eerst af van mij
maar bedanken voor die vinding is er bij dat joch nooit bij.
En de heks ging in de oven, dat deed Grietje met geweld,
zoiets kun je toch niet maken - dat wordt er niet bij verteld.
[Allemaal samen] Dat wordt er niet bij verteld!

Lesfiche ANNA

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit een snars.

DE VERTELLER:

Nou, Klein Duimpje, doe je vinger naar beneden, jij met je gezeur, jij bent al geweest. Nu eerst Roodkapje.

ROODKAPJE (SPROOKJE NR. 3):

Ieder kind vindt mij een domoor en dat komt me slecht van pas,
ik zag heus wel aan die oren dat het niet mijn oma was.
Maar wat moest ik anders zeggen? Ik, Roodkapje ben geen held,
'K hoopte dat de wolf bleef liggen, dat wordt er niet bij verteld!

DE VERTELLER:

En dan gaan we nu naar het lieve, Kleine Geitje luisteren.

HET KLEINE GEITJE (SPROOKJE NR. 4):

Ik zit heel de dag in spanning of de wolf m'n broertjes vindt
en dan alsmaar in die klok - da's geen leven voor een kind.
Ik heb **tevens** nog de zorgen - als er 's avonds wordt gebeld,
hoe ik bij de deur omhoog klim, dat wordt er niet bij verteld.
[Allemaal samen] Dat wordt er niet bij verteld!

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit een snars.

DE VERTELLER:

Ik weet een oud kasteel te staan - maar ik zeg aan niemand waar,
daar zijn de sprookjes heel gewoon, als vrienden bij elkaar.
Ze praten maar en lachen wat - een lekker glaasje prik,
geen mens die goed hun taal verstaat, nou ja, behalve ik.

Lesfiche ANNA

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit **een snars**.

DE VERTELLER:

Hee, Kijk eens wie we daar hebben! Dat is lang geleden ; is dat niet Sneeuwitje?

SNEEUWWITJE (SPROOKJE NR. 5):

Moet je ook eens gaan proberen, steeds maar in zo'n glazen kist,
met een appel in je keelgat, die er zat voor ik het wist.
En dan dagen liggen wachten tot de prins komt aangesneld,
't is benauwd in zo'n klein kistje, dat wordt er niet bij verteld!

DE VERTELLER:

Oh jongens, daar heb je de dwergen ook nog!

DWergen VAN SNEEUWWITJE (SPROOKJE NR. 5 deel 2):

Hoor Sneeuwitje nou eens klagen en ze heeft er reden voor
maar ze ging er toch tenslotte met een rijke prins vandoor.
Wij, de dwergen bleven achter - nooit heeft zij ons opgebeld
en we zijn nog steeds aan het huilen, dat wordt er niet bij verteld.
[Allemaal samen] Dat wordt er niet bij verteld!

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit **een snars**.

DE VERTELLER:

Niet te geloven, daar is Doornroosje. Wat zie jij er uitgeslapen uit!

Lesfiche ANNA

DOORNROOSJE (SPROOKJE NR. 6):

Waren alle spinnenwielen door mijn vader maar verbrandt
 want die ene in de toren prikte mij diep in mijn hand.
 Honderd jaren zou ik slapen - en een hand die almaar zwelt,
 nooit kwam er een dokter kijken, dat wordt er niet bij verteld.

DE VERTELLER:

Ach, kom maar Assepoester, jij hoort er ook bij.

ASSEPOESTER (SPROOKJE NR. 7)

Iedereen vindt het een sprookje dat de prins mij koos tot vrouw
 maar mocht ik misschien ook zeggen of ik zelf de prins wel wou.
 Nou, ik wou hem dolgraag hebben want al had de schoen gekneld,
 ik had het toch aangetrokken, dat wordt er niet bij verteld.
 [Allemaal samen] Dat wordt er niet bij verteld!

REFREIN [Hele klas samen]

Wij zijn de figuren uit het grote sprookjesboek
 en brengen aan de kinderen 's avonds een bezoek.
 Dan gaan we weer de kast in maar slaap is er niet bij
 want als de kinderen slapen, dan zijn wij lekker vrij.
 Wij willen wel eens praten, er zit ons heel wat dwars,
 van wat men over ons vertelt klopt bijna nooit een snars.

Bijlage 5

LESFICHE 4 (100') – (2^e graad)

DOELEN TAAL voor de AN

- Schrijven – De leerling kan woorden in schriftelijke communicatie gebruiken.
- Schrijven – De leerling kan schriftelijke boodschappen weergeven.
- Schrijven – De leerling beleeft plezier aan het schrijven.
- Spoken – De leerling kan woorden in mondelinge communicatie gebruiken.

MATERIAAL

- Het boek 'Paniek in sprookjesland' van Isabelle Quinn - Uitgeverij Clavis, 2020
- Sprookjes uit andere landen (Zie bijlage 5.1.)
- Werkbladen nieuwe cover (Zie bijlage 5.2)
- Extra instructieblad AN (Zie bijlage 5.3)
- Computer AN (vertalingsprogramma)
- Kleurpotloden/stiften

BEGRIPPEN

voor de niet-AN: de uitgeverij, de landheer, bedelven, hebzuchtig, het schepsel

voor de AN: de titel, de auteur, de uitgeverij, de flaptekst, de kaft

LESVERLOOP

1. Sprookjes uit andere landen

- De leerkracht legt uit dat er in elk land andere sprookjes zijn. Verschillende volkeren hebben hun eigen sprookjes. Deze les gaan wij reizen naar de sprookjes van andere landen.
- De leerkracht verdeelt de klas in heterogene groepen van 4. Op basis van het niveau krijgt elk groepje een sprookje uit een ander land.
- Elke leerling krijgt een kopie van het sprookje. De leerlingen lezen allemaal hun eigen sprookje in stilte.
- Na het lezen moeten de leerlingen de volgende drie vragen kunnen beantwoorden:
 - *Waar gaat het sprookje over? Uit welk land is het afkomstig?*
 - *Wat is het moreel van het verhaal? Leg uit.*
 - *Wat is jouw persoonlijke mening over dit sprookje?*
 - *Zijn er vetgedrukte woorden in jullie sprookje? Zo ja, kan je ze verklaren?*
- Elke groep komt aan het woord.

2. Een nieuwe cover ontwerpen

- De leerkracht bespreekt de cover van het boek 'Paniek in sprookjesland'. We bespreken het belang van een mooie cover en we overlopen wat er zeker op een cover moet staan.
 - *Waarom is een mooie cover belangrijk? Wat wil je met je cover bereiken?*
 - *Wat moet er zeker op je cover staan? (de titel, de auteur, uitgeverij, de flaptekst).*
 - *Waarom is de titel belangrijk?*
 - *Waarvoor dient de flaptekst?*

- De leerlingen krijgen de opdracht om voor het boek 'Paniek in sprookjesland' een nieuwe cover te ontwerpen. De kaft en de titel moeten iets vertellen over de inhoud van het boek. De leerlingen zijn vrij in hun keuze (kleur, tekening, vorm...).

- De AN krijgen een extra instructieblad.

Adaptatie voor de AN

- *Doelen.* Voor de AN zijn er andere doelen geselecteerd. In deze les werken we voornamelijk rond de schriftelijke vaardigheden (productief).

- *Zinvolle begrippen.* De begrippen zijn geselecteerd a.h.v. de selectiecriteria. De begrippen worden beperkt tot degene die de AN het vaakst zal horen en zelf gebruiken, alleen de meeste elementaire woorden worden aangebracht.

- *De thuistaal van de AN functioneel inzetten.* De leerling heeft een computer waarbij ze de betekenis van Nederlandse woorden in hun thuistaal kan opzoeken m.b.v. een vertalingsprogramma.

- *Extra context of materiaal.* Bij het ontwerpen van de nieuwe cover krijgt de AN een extra instructieblad waarbij de geselecteerde begrippen worden aangewezen op het boek (de titel, de auteur...).

- *Rijk taalaanbod.* De leerkracht gaat geregeld langs bij de AN en biedt bijkomende uitleg. De leerkracht denkt bewust na over het eigen taalgebruik. De leerkracht spreekt nadrukkelijk en geeft stapsgewijze instructies. De kernwoorden van deze les wijst de leerkracht aan (een titel → lkr. wijst de titel van het boek aan).

- *Minimeesters en -juffen.* Enkele taalsterke leerlingen werken samen met de AN, de leerkracht observeert en begeleidt dit groepje gedurende de les. Deze leerlingen helpen de AN met het vertalen van de zinnen.

Bijlage 5.1

De boer en zijn babbelzieke vrouw (Afkomst: Rusland)

Er waren eens een boer en zijn vrouw Tatiana. Zijn vrouw was een echte babbelkous. Van zodra ze een nieuwtje hoorde, wist meteen het hele dorp het. Op een dag ging de boer het bos in en vond een schat. "Wat moet ik nu doen?" vroeg de man zichzelf af. "Zodra mijn vrouw te weten komt over de schat, weet iedereen het. Ook de landheer in het kasteel zal dit horen en mijn schat willen pikken. Plots kreeg hij een geweldig idee!

Hij begroef de schat weer. Onderweg nam hij de snoek uit zijn visnet en de haas uit zijn hazenval. Hij stak de snoek in de hazenval en de haas in het visnet. Toen de boer thuiskwam vertelde hij zijn vrouw over de schat en zei dat ze een heleboel pannenkoeken moest bakken. Aan tafel stak de boer stiekem zijn zakken vol met pannenkoeken.

Onderweg, hing de boer de pannenkoeken aan de bomen, zonder dat zijn vrouw het zag. Zijn vrouw geloofde haar ogen niet. De boer vertelde haar dat het al een tijdje pannenkoeken regende. Iets later, ziet de vrouw de vis in de hazenval en de haas in het visnet. Alweer, gelooft ze haar ogen niet. De boer maakt haar wijs dat er ook snoeken zijn die op het land leven en hazen die zwemmen.

Daarna kwamen ze voorbij het kasteel van **de landheer**. En terwijl ze daarlangs liepen, hoorden ze het klagelijke blaten van een lammetje: "Bè-è-èè! Bè-è-èè!" De boerin verschoot zich. De boer vertelde dat het de boze geesten zijn die de landheer te pakken hebben.

De volgende dag kwam Tatiana in het dorp een aantal vrouwen tegen en vertelde alles. Het nieuwtje verspreidde zich door het hele dorp. Ook de landheer hoorde hiervan en riep de boer bij zich. "Een schat?" vroeg de boer in stomme verbazing. "Ik heb nooit van een schat gehoord! De boer vertelde de landheer dat zijn vrouw een beetje gek was. Ook zijn vrouw moest iets later langskomen om alles te vertellen. De vrouw vertelde dat het pannenkoeken regende, dat er een snoek in de hazenval zat, dat de haas in het visnet zat en dat de boze geesten de landheer te pakken hadden.

Toen werd het de landheer te veel. Hij werd zo kwaad en stuurde ze allebei weg. "Vooruit! De deur uit met dat mens! Dat wijf is gewoon stapelgek!" "Ik zei het toch" zei de boer. "Door de praatjes van die zottin geraak ik altijd in de problemen!"

De vriendschap van de ekster en de slang

(Afkomst: China)

Een slang en een ekster waren zo goed met elkaar bevriend dat ze elkaar als familieleden beschouwden: de slang sprak de ekster aan als 'zuster' en de ekster noemde de slang 'oom'.

Op een dag werd de slang door een mens in twee stukken gehakt. Toen de ekster dat zag was ze diep bedroefd. Ze vloog naar de Hemelrivier en haalde daar leem waarmee ze de slang weer aan elkaar lijmd. Ze vloog nogmaals en haalde een bek vol water, dat ze over de wond sprenkelde. De slang kwam tot leven en zijn wond was genezen. De slang zei: "Zuster, o zuster, je hebt mijn leven gered. Uit dankbaarheid zal ik nu op je huis passen."

De ekster antwoordde: "Dat komt goed uit! Oom, wanneer jij op je drie neefjes let, kan ik gerust zijn." De ekster vloog weg om voedsel te zoeken. De slang at in drie happen de eksterjongen op en deed daarna alsof hij sliep. Na een poosje kwam de ekster terug met voedsel. De ekster wekte de slang en riep: "O oom, waar zijn mijn drie jongen gebleven?" De slang antwoordde: "Ik ben zeker in slaap gevallen. Ach, waar zijn ze toch?"

De ekster vloog rond en rond door de lucht, riep maar en riep maar, op zoek naar haar jongen, maar ze waren nergens te vinden! Daarna kwam ze terug naar haar nest en begon te wenen. De slang zei: "Zuster, o zuster, wees toch niet zo bedroefd! Wanneer je later weer jongen hebt zal ik daar echt heel goed op passen."

De ekster keek de slang eens aan en zag aan zijn bek een donsveertje en bij haar tweede blik zag ze dat de maag van de slang sterk gezwollen was en hevig bewoog. De ekster zei: "Oom, o oom, ik heb het geneesmiddel op je wond nog niet vervangen! Ik ga het even halen!"

De ekster vloog naar een berg richting een grote steen en zorgde ze ervoor dat haar klauwen messcherp waren. Toen spreidde ze haar vleugels en vloog terug. De ekster zei: "Oom, o oom, doe je ogen even dicht dan zal ik het geneesmiddel vervangen!"

De slang sloot zijn ogen en de ekster riste met één haal van haar klauwen de slangenmaag open zodat de drie eksterjongen naar buiten sprongen. De ekster nam de slang in haar bek, vloog naar een hoogte van duizenden meters en liet de slang naar beneden vallen. De slang smakte dood. De ekster vloog terug naar huis en onbekommerd voerde ze haar jongen.

Waarom de ezel een witte neus heeft

(Afkomst: Marokko)

Vaak geven de dieren het voorbeeld aan de mensenkinderen. Zo ook de ezel. Urenlang wordt hij op het heetst van de dag in de brandende zon gezet, met vrijwel niets te eten, bovendien **bedolven** onder een lading niet verdiende stokslagen. Hij wordt geschopt en getiranniseerd door de kinderen en toch verdraagt hij maar alles. Hij berust zelfs zo in zijn lot dat het niet eens in hem opkomt om eens flink met zijn achterbenen in het rond te trappen.

De getuigen van zoveel geduld, de engelen, zochten op een dag de Hemelvader op en pleitten voor de zaak van het arme dier. "Werkelijk," zeiden ze, "een dier met zulk voorbeeldig gedrag verdient het van het paradijs te genieten na een leven vol van zoveel lijdzaamheid." Er werd druk overlegd in de hemel en al snel werd het besluit genomen: het eerste het beste ezeltje dat zou sterven zou toegelaten worden in de hemel.

Zo gebeurde het dat een ezel naar de hemelpoort gevoerd werd. De engelen zagen het als hun plicht om hem er zelf heen te voeren. Maar heel voorzichtig stak het ezeltje alleen zijn neus om de hoek van de poort. Hij bekeek de hemel eens goed, vond het heel mooi, maar toen hij zag hoeveel kinderen er rondliepen, weigerde hij om nog verder te lopen.

Met de schrijnende herinnering aan alles wat de kinderen hem op aarde hadden aangedaan nog vers in het geheugen, begon hij luid te balken om zijn weigering duidelijk te maken. De engelen konden er niets aan doen: even koppig als geduldig, zette het dier zich schrap met zijn poten, weerstond al het rukken en trekken en maakte rechtsomkeert.

Maar zijn snuit, die heel even gebaad had in het hemels licht toen hij bij de deuropening stond, was helemaal wit geworden.

De haas en de schildpad (Afkomst: Italië)

De haas moest altijd lachen wanneer hij de schildpad zag lopen, want het ging zo langzaam. "Ik begrijp waarom jij nooit naar iets onderweg gaat," zei hij pesterig. "Als jij eindelijk aankomt, is het altijd te laat en alles is al lang voorbij."

De schildpad lachte een beetje. "Vlug ben ik niet," zei hij, "maar toch durf ik te wedden, dat ik eerder aan de overkant van dit veld ben dan jij. Zullen we een wedstrijd houden? Dan kun je het zien."

"Goed!" riep de haas en meteen sprong hij er vandoor, zo snel als hij kon. De schildpad ging heel rustig op weg.

Nu was het die dag erg warm weer met een brandende zon, en de haas werd halverwege moe en slaperig. "Weet je wat," dacht hij. "Ik doe even een tukje onder die heg hier. Zelfs als die schildpad me onderwijl voorbij loopt, heb ik hem in een flits weer ingehaald." De haas ging in de schaduw liggen en sliep in. De schildpad kroop ononderbroken verder onder de warme zon.

Pas na lange tijd werd de haas wakker. Het was veel later dan hij dacht en hij keek eens rond. Geen schildpad te bekennen. "Nou nou," mompelde hij, "Waar zit dat vriendje? Wacht maar, ik zal hem eens wat laten zien."

Als een pijl uit een boog schoot hij weg, door het korte gras, door het koren, over sloten, langs braamstruiken, en bij de laatste bocht bleef hij even staan om te zien waar de eindstreep lag. Daar! En nog geen halve meter ervoor kroop de schildpad, langzaam maar zeker, stap voor stap, dichterbij en dichterbij naar het eindpunt.

Met een geweldige sprong stootte de haas erop af. Maar hij was te laat. Toen hij de lijn passeerde, was de schildpad hem juist voor geweest.

"Zie je nou wel," zei de schildpad.

Maar de haas had geen adem meer om te kunnen antwoorden.

De hond met de kaas in zijn bek (Afkomst: Nederland)

Er was eens een hond, die stroopte de boerenerven af of daar ook iets van zijn te vinden was, want hij had honger. Toen kwam hij bij een boerderij, daar had de meid een flink brok kaas gepoetst en dat lag onderaan op het droogrek met emmers. Hij dacht: "Tjonge, wat een heerlijk brok kaas!" Hij greep het en koos het hazenpad.

Maar onderweg moest hij over een plank die over een sloot lag. Het water was er spiegelglad en toen hij midden op die plank was, keek hij onder zich in het water.

Daar was ook een hond! En ook die had een brok kaas in zijn bek! Door de weerkaatsing leek dat brok hem groter dan zijn eigen stuk. Hij dacht: ik spring boven op die hond en steel het van hem.

Zodoende opende hij zijn bek (natuurlijk moest hij daarbij zijn eigen stuk kaas loslaten), hij sprong in het water en wilde de kaas van die ander pakken. Maar plotseling was er geen hond en geen kaas meer. Zijn eigen brok dreef een eind weg en kwam op de bodem terecht, en hij zag het niet terug. Hij worstelde tegen de kant op, schudde zijn vacht en liep mismoedig zonder kaas naar huis.

De prinses op de erwt (Afkomst: Denemarken)

Er was eens een prins die zo graag een prinses wilde hebben, maar het moest een echte prinses zijn. Hij reisde de hele wereld rond om er één te vinden, maar overal kwam er iets tussen. Prinsessen waren er genoeg, maar of het echte prinsessen waren, daar kon hij nooit helemaal achter komen, altijd was er iets dat niet helemaal in de haak was. Toen kwam hij weer thuis en was erg bedroefd, want hij wilde graag een echte prinses hebben.

Op een avond brak er een verschrikkelijk onweer los; het bliksemde en donderde, de regen stroomde neer: het was vreselijk! Toen werd er aan de stadspoort geklopt en de oude koning ging opendoen.

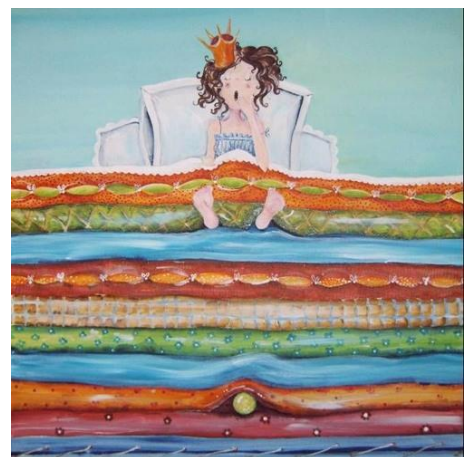
Het was een prinses die buiten stond. Maar, lieve hemel, wat zag ze eruit door de regen en het noodweer! Het water liep uit haar kleren en haren, bij de punt van haar schoen liep het erin en bij de hiel er weer uit; zij zei dat ze een echte prinses was.

"Ja, daar zullen we wel achter komen!" dacht de oude koningin, maar ze zei niets. Ze ging haar slaapkamer binnen, nam al het beddengoed weg en legde een erwt op de bodem van het bed, nam toen twintig matrassen, legde die boven op de erwt en toen opnieuw twintig veren bedden boven op de matrassen. Daar moest de prinses nu 's nachts op liggen.

's Morgens vroegen ze haar hoe ze had geslapen. "O, verschrikkelijk slecht!" zei de prinses, "Ik heb de hele nacht bijna geen oog dicht gedaan! De hemel weet wat er in mijn bed lag. Ik heb op iets hards gelegen en ik ben over mijn hele lichaam bont en blauw! Het is afschuwelijk!"

Toen konden ze zien dat het een echte prinses was omdat ze dóór de twintig matrassen en de twintig veren bedden heen de erwt gevoeld had. Zó teer van huid kon alleen maar een heuse prinses zijn.

De prins nam haar toen tot vrouw, want nu wist hij dat hij een echte prinses had.

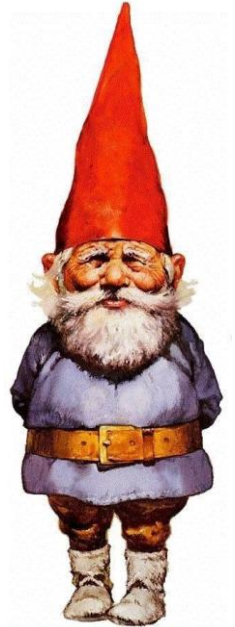
De geschenken van de kabouter (Zwitserland)

Er was een rijke, hebzuchtige molenaar. Al vele jaren lag zijn vrouw ziek in bed en ze was zo verzwakt dat geen dokter haar meer kon helpen. De molenaar en zijn vrouw hadden een zoon die altijd vriendelijk en goedgehartig was.

Nu woonden niet ver van de molen vele kabouters in de bergen. Vaak kwamen ze naar het dal om allerlei goeds voor de mensen te doen. Maar er kwamen slechte tijden over het land en overal was er gebrek aan brood. Op een dag kwam een van de kabouters bij de molen en vroeg om wat meel. Stilletjes ging de jongen naar de volle meelkist, vulde een zakje met het fijnste meel en gaf het aan de kabouter, zonder dat zijn vader het zag. De kabouter bedankte hem blij en verdween naar de bergen.

Toen de jongen in het voorjaar de kudde van zijn vader naar de wei dreef, stond daar opeens dezelfde kabouter voor hem en nodigde hem uit voor een feest. De jongen nam de uitnodiging aan en ging met hem mee. Hoe verder ze de grot in gingen, hoe groter en mooier het om hen heen werd. Eindelijk kwamen ze op een open vlakte met een grote boomgaard waar alle kabouters zich hadden verzameld om feest te vieren. De kabouter ging met de jongen aan tafel zitten en ze aten en dronken naar hartenlust.

De kabouter plukte plots een prachtige goudgele appel van een van de bomen. "Die is voor je moeder," zei hij. "Ze moet hem meteen opeten." Daarna nam hij van een andere boom een mooie, grote noot. "Die is voor je vader," zei hij, "want het was toch zijn meel, dat je me gaf toen ik in nood zat." En daarna maakte de kabouter een ketting van glanzende parels los van zijn hals en zei: "En hier is een kleine herinnering voor jou, als dank dat je me uit de nood hebt geholpen."

Toen de jongen eindelijk thuiskwam, waren zijn ouders heel gelukkig. Zij waren erg ongerust geweest. De jongen deelde de geschenken van de kabouter uit en vertelde alles wat hij had meegemaakt. De moeder at de appel op en was onmiddellijk weer gezond. En toen de vader de noot openmaakte, vielen er in plaats van de vrucht twee blinkende edelstenen uit.

Toen schaamde de molenaar zich en vanaf die dag hielp hij iedereen zoveel als hij kon.

Muizen en olifanten (Afkomst: India)

Midden in een groot bos lag een tempel, met een prachtige vijver ervoor. De tempel was vervallen en honderdduizend muizen huisden erin. Ze hadden daar hun holletjes gebouwd en leefden heel tevreden. Maar er kwam een grote droogte. De koning der olifanten met zijn kudde kwam op de vijver af op zoek naar water. Ze renden door de tempel en honderden muizen werden onder hun poten verpletterd. De muizen overlegden met elkaar en ze besloten naar de koning der olifanten te gaan en hem vriendelijk te verzoeken langs een andere weg naar de vijver te lopen.

"Heb toch medelijden met ons!" riepen ze met hun kleine stemmetjes.

"Vriendelijkheid voor alle **schepsels** is de sleutel tot het leven. Bovendien, wij zijn wel klein en onbelangrijk, maar eens zullen wij u een grote dienst bewijzen."

De koning der olifanten lachte bij dat idee, maar hij had medelijden met de muizen en nam met zijn kudde een andere weg naar de vijver. Een poosje later vernam een koning van een naburig land dat de koning der olifanten altijd ging drinken in de vijver van de vervallen tempel. Hij zond er zijn jagers op af om onder water valstrikken te leggen.

Zo werden vele olifanten gevangen en stevig vastgebonden. De jagers gingen terug naar de koning om hem hun succes te melden. De olifanten waren treurig, maar opeens herinnerde de koning der olifanten zich de opmerking van de muizen, waar hij toen zo om had gelachen. Gelukkig was een van de olifanten nog vrij, hij ging naar de muizen om het droevige verhaal te vertellen.

Meteen renden de muizen naar de plaats van het onheil. In de vervallen tempel woonden duizenden en duizenden muizen, want je weet hoe het gaat bij muizen, eerst zijn er twee en na een paar weken zijn er twintig en dan tweehonderd en ga zo maar door. Nou, in die tempel kon je de muizen niet tellen. Ze kwamen allemaal samen en begonnen te knagen. Als je olifanten vastbindt, moet je dikke touwen nemen, maar voor die honderden muizen was dat niets en in een uurtje was de klus geklaard. De muizen dansten een muizendans en ROETS.. weg waren ze.

Maar de koning der olifanten sprak: "Alle muizen worden bedankt, de kleine en nog kleinere. Olifanten, maak vrienden met alle schepsels. Al zijn wij sterk, er komt een moment dat we de hulp nodig hebben van zwakke schepsels."

Bijlage 5.2.1

Naam:.....

Mijn nieuwe cover

1. De auteur is Isabelle Quinn.

2. De uitgeverij van het boek is Clavis.

3. De nieuwe titel is

.....

4. Schrijf een nieuwe flaptekst van minstens 5 zinnen.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. De kleur van mijn nieuwe kaft is

De kleur van het lettertype op mijn kaft is

Dit wil ik erop tekenen:.....

.....

Lesfiche ANNA

Bijlage 5.2.2

Naam:.....

Bijlage 5.3

Extra instructieblad AN

De auteur

De titel

De uitgeverij

De kaft of de cover

De flaptekst